

Průvodce evropskými volbami: Jak se rozdělují křesla v Parlamentu?

Volby jsou za rohem! V období od 6. do 9. června půjdou miliony občanů k urnám, aby v evropských volbách rozhodli o budoucnosti Evropské unie. Evropský parlament je jedinou unijní institucí, jejíž zástupci jsou voleni přímo. Volby do Evropského parlamentu se řadí k největším demokratickým událostem na světě. V této sérii podcastů rozebíráme vše, co o nadcházejících evropských volbách potřebujete vědět.

V dnešním díle se podíváme na to, jak se rozdělují křesla v Evropském parlamentu.

Evropský parlament coby zákonodárny orgán Evropské unie zastupuje zájmy milionů občanů 27 členských států. Křesla v něm se rozdělují bez jakéhokoli ohledu na politickou příslušnost nebo přesvědčení zvolených poslanců. Tím Evropský parlament ztělesňuje skutečnost, že Evropská unie stojí na demokracii a demokratickém zastoupení. Z letošních voleb vzejde 720 nových poslanců, tedy o 15 více, než kolik jich v Parlamentu zasedá nyní.

Jak vlastně celý demokratický proces probíhá? Abychom to snáze pochopili, podíváme se na to, jak se křesla v Evropském parlamentu rozdělují mezi jednotlivé členské státy.

Od Lisabonské smlouvy se místa rozdělují podle tzv. sestupně poměrného systému. Ten funguje tak, že každá země dostane přiřazený určitý počet míst. Větší státy dostanou křesel více, ty menší pak méně. Každý z poslanců z větších států také zastupuje více lidí než poslanec z menšího státu.

Například Německo coby země s největším počtem obyvatel v celé Unii má v Parlamentu 96 křesel. Tedy nejvíc ze všech. Naopak malé státy, jako jsou Malta, Lucembursko nebo Kypr, mají pouze po 6 křeslech, což je také vůbec nejmenší počet míst, který může země dostat. Na jednoho německého poslance tak připadá zhruba 860 000 obyvatel, zatímco Malta jich má na jednoho poslance přibližně 90 000. Hlas každého jednoho občana má díky tomu stejnou váhu, a nezáleží přitom, v které zemi žije. Každý zvolený poslanec se také stává součástí vybrané politické skupiny. Ty odpovídají určité politické orientaci, nemají však nic společného s národností či státní příslušností svých členů. V devátém, tedy současném volebním období, které běží od roku 2019 a letos končí, bylo takových politických skupin sedm. Jejich počet ovšem není pevně daný. K vytvoření politické skupiny je potřeba alespoň 23 poslanců, kteří navíc musí zastupovat nejméně jednu čtvrtinu unijních států.

Rozdělení křesel, které vzejde z letošních červnových voleb, tak bude odrážet současnou politickou různorodost Evropy.

Evropský parlament hraje zásadní roli v tom, jak vypadá legislativa a politika Evropské unie, čímž ovlivňuje životy milionů lidí, kteří v ní žijí. A to je jen jeden z důvodů, proč je i váš hlas v těchto volbách důležitý.

Váš hlas tak rozhodne o tom, kteří europoslanci vás budou zastupovat při přípravě nových právních předpisů a také se podílet na tom, jak bude vypadat Evropská komise. Jejich rozhodnutí pak budou mít přímý dopad na každodenní životy lidí v celé Evropské unii včetně vás samotných. Demokracie není samozřejmost. O demokracii musíme společně pečovat, je to zodpovědnost nás všech, a každý z nás v ní má svoji roli.

Více podcastů si můžete poslechnout na Europarl Radio, internetovém rádiu Evropského parlamentu.